

kommer mig at have været den bedste Vej at gaa i saa Henseende at faa tilvejebragt nogle Sogneligninger og paa Grundlag af disse Sogneligninger gøre op, hvorledes Skatten fordeler sig i de forskellige Ejendomsgrupper, naar man tog dem igennem Ejendom for Ejendom. Tiden har været noget knap til dette Arbejde. Det ærede Medlem fra Assens (Berntsen) var i Gaar overmaade streng med Hensyn til Begrundelsen af dette Forslag. Han tænkte sig aabenbart, at man skulde have tilvejebragt en uhyre Masse Statistik til Belysning deraf. Det, tror jeg, er en lidt haard Fordring overfor os, der kun have haft Lejlighed til i kort Tid at sætte Administrationsapparatet i Bevægelse, og som, det kan jeg vel nok sige, paa adskillige af denne Art Punkter ikke have forefundet meget Forarbejde gjort af foregaaende Regeringer. Men dertil føjede det ærede Medlem fra Assens, at det kunde ikke nytte at slaa dette hen med lyriske Talemaader, her at begrunde noget med Lyrik. Nu ved jeg ikke, om ærede Medlemmer have haft Indtrykket af, at det Afsnit af Talen, jeg hidtil har holdt, var lyrisk, eller om det ikke snarere i Retning af Tørhed og statistisk Indhold vilde have kunnet tilfredstille det ærede Medlem fra Assens, der desværre ikke synes at være til Stede her i Dag.

Formanden: Folketingsmanden fra Assens har Orlov.

Indenrigsministeren (P. Munch): Det er beklageligt, for ellers kunde vi have ventet en fornøjelig Debat med det ærede Medlem fra Assens, naar Klokkeren nærmede sig til 4. Paa det Tidspunkt pleje vi at kunne faa en lille Omgang med hinanden. Men i alt Fald tænker jeg mig, at andre ærede Medlemmer ville blive tilfredsstillede med Hensyn til tørre Tal og Mangel paa Lyrik i de Ting, som jeg nu tænker at fremføre Oplysninger om med Hensyn til de enkelte Sognekommuner.

Det Materiale, jeg i saa Henseende har haft til Raadighed, er ikke saa omfattende, men dog nogenlunde. Det gælder i alt 19 Kommuner, hvor vi foreløbig have gjort det op. Vi have nogle flere Ligninger til Raadighed, hvor det endnu ikke er lykkedes at faa selve Opgørelsen foretaget i Ministeriet. Disse 19 Kommuner have i alt 6,000 Ejendomme; det er ikke overvættets meget, men det er jo noget mere end det Materiale, som det ærede

Medlem fra Hornslet i Gaar havde til Raadighed, som gjaldt noget over 1,500 Ejendomme, paa hvilke det ærede Medlem fandt enten Hartkornsskat eller Ejendomsskyld. Idet jeg tager de 6,000, tænker jeg paa de Ejendomme, hvorpaa der falder Skat, og ser bort fra dem, hvorpaa der ikke falder Skat, hverken efter den ene eller den anden Metode. Og nu kan jeg sige, at naar jeg deler Skatten gruppevis her og ser paa, hvorledes Ejendommene paa over 12 Tdr. Hartkorn, fra 1—12 Tdr. Hartkorn, og paa under 1 Td. Hartkorn, alt taget under eet, fordele sig i denne Gruppe af Sogne, viser det sig, at Forskydningen stadig gaar i den Retning, som det er mit Skøn, at Ejendomsskylden overhovedet virker: Til en Skattelettelse for de store Ejendomme og til et Skattepaalæg for de smaa Ejendomme. Jeg finder ingen Undtagelse fra denne Regel blandt de 19 Sogne. (*N. P. Jensen* [Randers Amts 4de Valgkreds]: Ikke en Gang Højbygaard?). Nej, ikke en Gang Højbygaard. Højbygaard har faaet en Lettelse. (*N. P. Jensen*: Nej!). Jo, Sukkerfabrikken har faaet et Paalæg, det har det ærede Medlem Ret i, men Højbygaard, som er en stor Ejendom, har faaet en meget anseelig Lettelse. Men jeg vil for Resten ikke sige, at jeg ingen Undtagelse finder i den Forstand, at der ikke skulde være en eller anden stor Ejendom, som havde faaet Paalæg, for det er der, men jeg tænker paa de samlede Grupper, og jeg tror, oprigtig talt, det er noget mere værd at tage Grupperne som Udgangspunkt end de enkelte Ejendomme. Det har jeg allerede forrige Gang sagt. Man vil altid kunne trække en enkelt Ejendom frem som Eksempel paa Ejendomme, der have faaet Paalæg, det kan jeg selv gøre. Jeg kan levere en meget stor Liste over Ejendomme, det er gaaet som Højbygaard, og det ærede Medlem fra Hornslet vil kunne levere en — hvis vi tage hele Landet — noget mindre Liste over Ejendomme, hvor det gaar i modsat Retning. Men naar vi tage det gruppevis, er Forholdet som Helhed taget indenfor hver af Kommunerne dette, at opad bliver det lettere, og nedad bliver det tungere med Hensyn til Skattebyrden ved Overgang fra Hartkornsskat til Ejendomsskat.

Dog maa jeg sige, at det fordeler sig i de forskellige Kommuner noget forskelligt paa de forskellige Grupper. I en Kommune er det en af Grupperne nedad, som faar Paalæg, og en anden opad, som faar Lettelse, i en anden Kommune er det en af